

Utbildningsnämnden

Patrik Gimfalk | Enhetschef
0734-64 72 01 | patrik.gimfalk@bollebygd.se

Dnr : **UN2020/144-4**

Utbildningsnämnden

Yttrande på motion gällande bevarande av Bollebygds bibliotek

Sammanfattning av ärendet

Centerpartiet genom Yvonne Andrén har, i augusti 2019, inkommit med en motion om att bevara Bollebygds bibliotek. Motionären poängterar bland annat bibliotekets innehåll av fakta, filmer, musik, historier, nyheter och massor av olika böcker.

Kommunstyrelsen fattade 2020-04-07 beslut om att motionen ska remitteras till utbildningsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden för yttrande.

Nämndernas yttranden ska om det finns behov även innehålla tillägg för eventuella kostnader för genomförande av motionens intentioner.

Yttrande

Utbildningsförvaltningen påbörjade 2019 ett arbete kring hur man ska använda bibliotekets övervåning mer i de kommunala verksamheterna. I arbetet ingår att ta fram en plan för vilka verksamheter som man ska satsa på och vad som behöver investeras i form av möbler m.m. Man har vidare konstaterat att en renovering av ytskikt i samband med det skulle vara på sin plats då det spricker och flagar på väggar, i tak och fönsternischer. I det arbetet vore det önskvärt att få professionell hjälp i bevarandeteknik, för att just bevara husets specifika karaktär. Det finns många fina detaljer i huset som är värda att bevara precis som motionären visar i bilagda fotografier. Ett modernt bibliotek med dagens mått mätt behöver vara så kallat MIK-anpassat, (där personalen är media- och informationskunniga och kan guida

och utbilda sina besökare). Det innebär i sin tur att även om man behåller kulturhistoriska detaljer så måste huset också följa tiden.

Bollebygds bibliotek har under de senaste åren haft en del visioner om hur man kan utvecklas som kulturmötesplats. Man har pratat om, och till och med tagit fram ritningar på hur parken skulle kunna utvecklas samt hur man skulle kunna bygga till en inglasning mellan den gamla och nya delen av biblioteket. Denna tillbyggnad skulle innebära att det skapas ett tidskrifts-/föreläsningrum. Dock är det osäkert hur planen ligger till i dagsläget, utifrån rådande ekonomisk situation i kommunen.

För att kunna möta framtidens låntagare/besökare och deras olika önskemål krävs att tänka nytt, trots lokalernas utformning där gammalt möter nytt. Flera av husets gamla detaljer känns fantastiska att utmana mot nya/modernare möblemang. Att möta låntagare på ett professionellt och kvalitetsmässigt sätt betyder inte bara det personella bemötandet utan också möjligheten och tillgängligheten till aktivitet och hitta sin plats i det offentliga rummet. Eftersom bibliotekets målgrupp sträcker sig över alla åldrar och det offentliga rummet bara består av ett och samma rum så sker det emellanåt krockar över generationsgränserna. Det skulle behöva utvecklas rum för skapande och upplevelser samt fler studieplatser. Fler och fler vuxenstudenter hittar till biblioteket. Biblioteket saknar också förrådsutrymmen (för stolar och bord mm) då lokalerna ska vara så flexibla som möjligt och kunna ommöbleras snabbt. Ökade kostnader för att kunna utveckla och modernisera verksamheten i övrigt är ca 250 000 kr för material, möbler och inventarier samt ca 75 000 kr i årlig drift för utökning av digitala tjänster.

Fler och fler besöker biblioteket inte bara för litteraturen utan även för att berikas av någon form av kreativt skapande eller en kulturell upplevelse. För att möta upp för ny teknik och ge möjlighet till olika uttrycksformer skulle man kunna nyttja både biblioteket och biblioteksområdet på flera andra sätt. Idéerna om området är lika många som människorna som besöker, efterfrågan om att kunna ta en kopp kaffe och sätta sig med en dagstidning i en lugn miljö till att kunna låna en flytväst till barnbarnen eller bormaskin

över helgen. Förfrågan om att vara sin egen "procument" och skapa film, konst till att pyssla och skapa i olika material - alla dessa frågor kommer till biblioteket.

Streamad film är en tjänst som efterfrågas mer och mer. Film som media har alltid varit i en utveckling allt från 8/16/32 mm filmvisning via videoband, dvd till nu webbaserad streamingtjänst. Kostnaden för streamad film beräknas till ca 20:-/film och kostnaden för utlån i nuläget för en DVD-film är ca 500:- i engångskostnad. Filmkonsumtion och erbjuda media i streamad form (via nätet) finns numera på de flesta bibliotek som ett komplement till DVD-filmer som är på väg att fasas ut. Fortfarande lånas dock relativt mycket film ut i den formen och kostnaden för streamad film anser vi för hög för att klara inom befintlig budget.. För att kunna erbjuda denna tjänst krävs en utökning i budget med ca 50 000 kronor per år.

Vuxenkultur är mycket begränsad då målgruppen för verksamheten är barn/unga, pensionärer, nyanlända och personer med funktionsvariationer. Budgetposten för allmänskultur för vuxna ströks i besparingssyfte 2009 och efter det har det inte funnits muskler nog att hämta hem ett brett kulturutbud för vuxna. Det som fungerar är ett samarbete med kulturföreningen samt med studieförbunden som står för utbudet. Ett komplement från bibliotekets/kommunens sida när det gäller författarbesök, föreläsningar och kulturarrangemang står högt på önskelistan över utökad verksamhet.

E-böcker är en tjänst som ökar och där vi precis har ett nytecknat avtal med Axiel/e-lib, där man via appen Biblio kan låna ljudböcker och e-böcker till läsplatta. I avtalet styr vi själva kostnaden och begränsar därmed även utbudet (de senaste och populäraste böckerna kostar mer): Budget för e-böcker är ca 50.000:- om året som vi har flyttat från budget för övrigt medieutbud när avtalet tecknades. Då begränsar vi utbudet till att man inte kan låna de senaste böckerna, som kommer ut på marknaden då den kostnaden skulle bli mycket högre. För att kunna erbjuda de senaste utgivna böckerna krävs en utökning i budget med ca 25 000 kronor per år.

Många biblioteksbesökare är vad man kan kalla "stammisar". De kommer till biblioteket för att ta en kopp kaffe och läsa dagen tidningar eller en tidskrift inom deras intresseområde. Våldigt ofta uppstår diskussioner människor emellan där man diskuterar aktuella nyheter och händelser. På biblioteket kan man komma för just den aktiviteten, man kan också söka information för studier mm. Möjligheten till studieplatser är väldigt begränsade och är ytterligare ett område att utveckla.

Alla samhällsbyggnadsnämndens planer och utställningar anslås på biblioteket. Vi saknar dock en bra yta för dessa utan de placeras oftast på en utställningsskärm i biblioteksrummet. För ändamålet skulle en bättre anvisad anslagsyta (eller ett utställningsrum) göra utställningarna mer tillgängliga.

Fler och fler söker hjälp för att lösa sina digitala frågor, allt från hur man skapar bank-id till att lägga ut ett skapat klipp på Youtube mm. Även hur man skapar lånekort och hur man lånar från bibliotekets medieutbud den digitala vägen. Det digitala måste möta det kreativa, arbetsformer som är nya och ny teknik måste få "pröva sina vingar" någonstans i samhällsutvecklingen och det är bibliotekens roll att utmana den nya tekniken med platser som gör det möjligt, tex VR-teknik, skapande studios (ljud och bild) möjligheter till utlån av teknisk utrustning allt för att göra ny teknik mer tillgänglig.

Biblioteket är ibland samhällets sista utpost. Hit kommer man med precis vilka frågor som helst och för det mesta får man hjälp eller vägledning. Biblioteket som kulturmötesplats kan innebära som tidigare nämnts att man kommer till biblioteket och går därifrån rikare på något, kunskap, information, upplevelse, möte mm. För att ytterligare förverkliga behoven hos Bollebygdsborna så skulle verksamheten må bra av en person med kunskap att söka medel och utveckla kulturverksamheten på området - en kulturutvecklare. Bollebygd missar en del i samarbetet med övriga Sjuhäradskommuner där det finns kultursamordnare/ utvecklare, som arbetar med gemensamma projekt mm. En sådan tjänst skulle kosta ca 500 000 kronor per år.

Att ha ett skolbibliotek, som stimulerar barn och unga till nyfikenhet och upptäckarlust och där man sedan brygger över till folkbiblioteket är viktigt för den "röda tråden". Barnbibliotekarie/barnkultursamordnare har det uppdraget och arbetar med det via barnkulturgrupp och biblioteksplan. Bollebygds kommun skiljer sig lite åt mot andra kommuner genom att vi har en gemensam skolbibliotek- och biblioteksplan. Det gör att man utvärderar gemensamt och därigenom tappar man inte bort frågan utan ser den som prioriterad och viktig för biblioteksutvecklingen.

BOLLEBYGDS KOMMUN

Utbildningsnämnden

Ingridh Anderen
Ordförande

Annelie Fischer
Förvaltningschef